

MIR BOŽJI – HRISTOS SE RODI!

Hristos se rađa – proslavljajte Ga!

Hristos s neba – susrećite Ga!

Hristos na zemlji – uzvisite se!

Pevaj Gospodu, sva zemljo!

Ovim rečima počeo je svoju božićnu besedu sveti Grigorije Bogoslov i njih, od tada, već šesnaest vekova, pevamo na našem bogoslužjenju. Pevaj Gospodu, sva zemljo, jer se ispunila radost koju su vekovima nagoveštavali starozavetni proroci (Is 2, 2-3; 9, 6; Jer 23, 5-6; Jez 34, 23; Mih 5, 2) i pravednici (1Moj 12, 3; 1Moj 18, 15). Najteži zadatak čovekovog života je da shvati kako ta najavljena, pa ispunjena radost nije ni nalik bilo kojoj ovozemaljskoj radosti već predstavlja samu suštinu života i naše vere. Svaka ovozemaljska radost i veselje su ograničeni vremenom i prostorom, a radost Božića je događaj koji traje osmišljavajući sve naše odnose i sav naš život, i to ovde i sada. Ta se radost pokazala, ona je nastupila, ona nam je već data, po rečima Hristovim: „Radost vašu niko neće uzeti od vas” (Jn 16, 22).

Rođenje Hristovo nam otkriva Tajnu beskrajne ljubavi Božje. Samo je Bog, Koji je Ljubav (Jn 4, 8), mogao sebe poniziti i roditi se kao istiniti Čovek, kao Bogočovek, ne prestajući biti istiniti Bog i Spasitelj od greha kao izvora zla, truležnosti i smrti. U Simvolu vere ispovedamo da se Ovaploćenje zbilo radi nas ljudi i radi našega spasenja, da „Sin Božji postade Sin Čovečji da bi na kraju i čovek mogao da postane sin Božji”, kako je govorio sveti Irinej Lionski. Božić je naročito vreme, kada Crkva silno i moćno slavoslovi tu Blagu Vest rečima: „Danas Bog na zemlju dođe, a čovek na nebesa uziđe. Slava i hvala na zemlji Rođenome, Koji je obožio zemaljsko biće”. Rađajući se, Hristos donosi bogatstvo oboženja, donosi neiskazanu radost u koju Crkva poziva i sve ljude i svu tvar: Pevaj Gospodu, sva zemljo!

Bogosinovstvo je najveći hrišćanski ideal, ideal koji se mora neprestano ostvarivati i dokazivati (1 Jn 3,1-3). Na to nam ukazuje celokupno Jevanđelje, počevši od rodoslova Gospoda Isusa Hrista koje nam svedoči da Sin Božji, ostajući ono što je bio, postaje i ono što nije bio (Mt 1, 1-23). Ostajući istiniti Bog, postaje istiniti Čovek. Time je sve ljude koji u Njega poverovale i u Njega se krstiše učinio sinovima Božjim. Jer, ako je moguće da Sin Božji postane Sin Čovečji, onda je isto tako moguće da i sinovi čovečji postanu sinovi Božji po daru i kroz usinovljenje. Naše bogosinovstvo je direktna posledica Ovaploćenja Sina Božjeg i pokazuje se kao najviša projava ljubavi Boga Oca prema ljudskom rodu.

Hristovo Rođenje anđeli su pozdravili pesmom: „Slava na visini Bogu, a na zemlji mir, među ljudima dobra volja” (Lk 2, 14). Ta anđeoska pesma postaje životni moto vere i

pokreće nas na stvaralaštvo, na izlazak iz pasivnosti, jer su i slavoslovlje Bogu i širenje mira na zemlji duboko i suštinski stvaralačke ljudske aktivnosti. Mir je jedan od najčešćih pojmova koji srećemo u Svetom Pismu (Mt 5, 9; Mk 5, 34; Jn 16, 33; Rm 15, 13). Mirom sve započinje i mirom se sve završava. Gospod je mirom pozdravljao i mirom otpozdravljao. Sa blagoslovom mira se i rastao od Svojih učenika, rekavši im: „Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam; ne dajem vam ga kao što svet daje. Neka se ne zbunjuje srce vaše i neka se ne boji! (Jn 14, 27-28)”. Apostol Pavle svaku svoju Poslanicu započinje i završava pozdravom mira hrišćanima pojedinih Crkava. Pozivom na mir započinjemo i služenje svete Liturgije. A mir je, draga naša braćo i sestre, stanje srca i duše. Jevanđelski, Hristov mir, kako su to mnogi posvedočili, prepoznali smo u životu i delima blažene uspomene novoprestavljenog prvojerarha naše Crkve, patrijarha Irineja, kao i u životima dvojice vrljih jeraraha naše Crkve, mitropolita Amfilohija i vladike Milutina, koji su se ove godine preselili u Carstvo nebesko. U svesti ljudi i u pamćenju Crkve oni će ostati zapamćeni kao ljudi mira i dobre volje, zapravo kao oni kroz koje se u naše dane najbolje pojavljivao Hristov mir, mir prvog i jedinog Kneza mira (Otk 1, 5).

Poruka današnjeg praznika Rođenja Sina Božjeg obavezuje i nas da svuda oko sebe gradimo mir. Svi mi znamo šta to znači kada se nemir useli u srce, kada nemir parališe razum, kada čovek počne da beži od drugih i da se zatvara u svoju krhku tvrđavu, izgubljen i nemoćan za svako dobro delo i susret sa drugim. Mi se danas, svakako ne slučajno, pozdravljamo sa: Mir Božji, Hristos se rodi! Ne tražimo kolebljivi, sračunati, često dvosmisleni ljudski mir, već mir Hristov koji nas miri sa Bogom Ocem i jedne sa drugima, mir u savesti, ono istinsko osećanje punoće kao ispunjenje volje Božje. Nasuprot tome, nemir koji zahvata današnje ljude posledica je duhovne praznine i života lišenog radosti Božje blizine.

Proslavljanje Rođenja Sina Božjeg je kod nas praznik prepun običaja koji iskazuju bogatstvo istorijskog postojanja našeg naroda. To posebno ističemo u godini u kojoj obeležavamo vek otkako je u Patrijašijskom dvoru u Sremskim Karlovcima Arhijerejski Sabor ujedinjene Srpske Crkve svečano proglasio vaspostavljanje i obnovu Srpske Patrijaršije. Ipak, neophodno je ukazati na to da se smisao Božića ne iscrpljuje u istorijskom sećanju već da je Događaj koji proslavljamo životno značajan za svaki naraštaj i za svakog čoveka. Naši lepi običaji jesu sastavni deo svakog praznika, njegov kolorit, ali je neophodno i da dopremo do jezgra oko koga se običaji pletu, da oni ne bi postali puko mehaničko izvršavanje određenih radnji lišenih razumevanja. Događa se da se zbog običajâ životodavni smisao i samog ovog Praznika previdi ili zaboravi. Rođenje Sina Božjega treba da u svakom čoveku probudi želju za pokajanjem i da ga kroz pokajanje jasno usmeri ka praktičnom hrišćanskom životu (Mk 1, 15). To konkretno znači naše usmerenje ka vrlinskom životu i naše napredovanje u vrlini, da vera ne bi ostala mrtvo slovo na papiru i postala još jedna u nizu ideologijâ bez životne snage i sile. Pravoslavlje je život po Jevanđelju na osnovu koga ljudi treba da nas prepoznaju (Mt 5, 16). Živeći vrlinskim i svetotajinskim životom, čovek se ohristovljuje tako da njegove reči i dela nađu ispunjenje u Ličnosti Gospoda Isusa Hrista. Iz tog razloga je potrebno da reč o vrlinskom životu počne baš na dan kada Sin Božji postaje Čovek i kada započinje naše spasenje (Jn 1, 14). Božić je početak našeg vaspitavanja za vrline. A njih je mnogo i one zavise od svakog konkretnog čoveka i istorijskog trenutka. Ipak, sve one počivaju na trijadi sivevremenih i suštinski važnih vrlina, a to su: vera, nada i ljubav (1Kor 13, 13). One treba da budu temelj na kome se zida naše uzrastanje u meru rasta punoće Hristove (Ef 4, 13).

Na tom temelju ljubavi Hristove koja nas je danas obasjala pozvani smo da i mi takvu ljubav imamo prema svima, i to ne ljubav kao dobro raspoloženje prema nekome ili nečemu. Takva ljubav ne znači mnogo. Mi govorimo o ljubavi kao načinu života. Govorimo, štaviše, o ljubavi koja je način Božjeg postojanja (1Jn 4, 16), a mi, budući bogoliki (1Moj 1, 27), pozvani smo da takvu ljubav imamo jedni prema drugima. Imati takvu ljubav znači da ako želimo život, ako želimo postojanje, onda to možemo imati samo u zajednici slobode i ljubavi sa drugim čovekom. Videti u drugom čoveku Boga, to je Hristov priziv. Njegove su reči da laže onaj ko govori da voli Boga, a pritom ne voli čoveka. Jer, „kako možeš voleti Boga koga ne vidiš ako ne voliš čoveka koga vidiš”? (1Jn 4, 20).

Ozareni tom ljubavlju, i ovog Božića smo zajedno sa našom braćom i sestrama na Kosovu i Metohiji, u kolevci našeg naroda. Njihovi razoreni domovi su i naši domovi, njihova spaljena ognjišta su i naša ognjišta, vekovni hramovi koji su porušeni naši su hramovi. Zato se molimo Gospodu da njima i nama podari snage, upućujući im reči ohrabrenja koje je Hristos uputio Svojim učenicima: „Ne boj se, malo stado!” (Lk 12, 32).

Vitlejemski pozdrav upućujemo i svoj punoći našeg bogoljubivog naroda širom sveta, poručujući mu da čuva svoju pravoslavnu veru, svoj jezik i svoje pismo, ma na kojem kontinentu i u kojoj zemlji živeo. Budite ponosni i dostojanstveni! Mi smo drevni hrišćanski narod, koji je kroz krštenje, kirilo-metodijevsko nasleđe i svetosavsku prosvetu postao deo kulture svecelog hrišćanskog sveta.

Ispunjeni tom ljubavlju, ovog Božića se sećamo i svih nevoljnika i stradalnika, svih ljudi kojima je učinjena bilo kakva nepravda, a posebno onih kojih su u ovim teškim danima usled posledica opake bolesti ostali bez svojih milih i dragih. Njima pružamo reči utehe koju nalazimo u Gospodu Isusu Hristu, čije Rođenje proslavljamo, u Gospodu Koji je postao čovek radi nas i radi našega spasenja, Koji je i Sâm prošao put smrti tražeći od Oca da Ga proslavi, što Otac i čini vaskrsavši ga Duhom Svetim iz mrtvih (Jn 12, 28). Zato nam svima Gospod i poručuje da se ne bojimo jer koji su sa Hristom sjedinjeni, ako i umru, živeće (Jn 11, 25).

Ljubav novorođenoga Bogomladenca podseća nas i poziva da u ovim danima velikih iskušenja zablagođarimo lekarima i svemu medicinskom osoblju koje se nesebično trudi da pomogne svakom čoveku, često i po cenu sopstvenog života. Na ovaj način, kroz svoju nesebičnu žrtvu, oni pokazuju da su zaista deca Božja, spremna da čuju i izvrše reč Hristovu da nema veće ljubavi od ove da ko život svoj položi za bližnje svoje (Jn 15, 13).

Ta ljubav i žrtva obavezuju da sve vas, deco naša duhovna, pozovemo i zamolimo da u ovim danima, teškim za svekoliki rod ljudski, čuvate svoje zdravlje i svoj život, kao i da čuvate druge na način kako to preporučuju zdravstvene službe naše matične zemlje i zemalja u kojima živi naš narod, širom sveta. Tako čineći, vi ne pokazujete odsustvo vere ili

maloverje već svedočite da poštuju svetinju života, da volite bližnje i da ljubite Gospoda
Koji je Sami Život.

Slaveći u takvoj ljubavi Gospoda, zaradujmo se Bogu i Božiću i proslavimo Hrista Bogomladenca kao jedino novo pod suncem (2Kor 5, 17)! A ako nam je, možda, cele godine tuga pritiskala srce, neka se danas rodi radost u njemu jer slavimo Rođenje najveće Radosti, Rođenje Sina Božjeg Isusa Hrista! Ako su nam cele godine mržnja, gordost i zloba trovali srce, izbacimo danas otrov iz njega jer slavimo Rođenje nebeske Ljubavi, ovaploćene u ljudskoj prirodi!

Neka ovaj Božić, deco naša duhovna, unese u vaše domove mir, ljubav, slogu, radost i blagoslov u sve dane vašeg života! Neka nam novorođeni Mladenac Hristos podari pokajanje i spremnost na praštanje! Ukoliko među vama i danas ima onih koji su u svađi, pozivamo ih da u božićnoj radosti jedni od drugih zatraže oprostaj, muž od žene, a žena od muža, deca od roditelja, a roditelji od dece, sused od suseda. Moramo zatražiti oprostaj jedni od drugih ako hoćemo da budemo Božji i da nam Božić bude radostan, srećan i blagosloven, i mi u Njemu.

Sa ovim željama i molitvama Bogomladencu Hristu želimo vam svako istinsko dobro u Novoj, 2021. godini, pozdravljajući vas radosnim božićnim pozdravom koji u sebi nosi slavljenje Boga na nebu, na zemlji mir, a među ljudima dobru volju.

Mir Božji, Hristos se rodi!

Dano u Patrijaršiji srpskoj u Beogradu, o Božiću 2020. godine.

Vaši molitvenici pred Bogomladencem Hristom:

Mitropolit dabrobosanski HRIZOSTOM, predsednik Svetog Arhijerejskog Sinoda i
mjestobljustitelj trona patrijaraha srpskih

Mitropolit zagrebačko-ljubljanski PORFIRIJE

Episkop šabački LAVRENTIJE

Episkop sremski VASILIJE
Episkop banjalučki JEFREM
Episkop budimski LUKIJAN
Episkop banatski NIKANOR
Episkop novogračaničko-srednježapadnoamerički LONGIN
Episkop kanadski MITROFAN
Episkop bački IRINEJ
Episkop britansko-skandinavski DOSITEJ
Episkop zapadnoevropski LUKA
Episkop žički JUSTIN
Episkop vranjski PAHOMIJE
Episkop šumadijski JOVAN
Episkop braničevski IGNJATIJE
Episkop zborničko-tuzlanski FOTIJE
Episkop mileševski ATANASIJE
Episkop budimljansko-nikšićki JOANIKIJE
Episkop diseldorfski i nemački GRIGORIJE
Episkop raško-prizrenski TEODOSIJE
Episkop zapadnoamerički MAKSIM
Episkop gornjokarlovački GERASIM
Episkop istočnoamerički IRINEJ
Episkop kruševački DAVID
Episkop slavonski JOVAN
Episkop austrijsko-švajcarski ANDREJ
Episkop bihaćko-petrovački SERGIJE
Episkop timočki ILARION
Episkop niški ARSENIJE

Episkop buenosaireski i južnocentralnoamerički KIRILO

Episkop Mitropolije australijsko-novozelandske SILUAN

Episkop dalmatinski NIKODIM

Episkop osečkopoljski i baranjski HERUVIM

Episkop zahumsko-hercegovački DIMITRIJE

Vikarni Episkop moravički ANTONIJE

Vikarni Episkop remezijanski STEFAN

Vikarni Episkop mohački ISIHUJE

Vikarni Episkop dioklijski METODIJE

OHRIDSKA ARHIEPISKOPIJA:

Arhiepiskop ohridski i Mitropolit skopski JOVAN

Episkop pološko-kumanovski JOAKIM

Episkop bregalnički MARKO

Vikarni Episkop stobijski DAVID